

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1776/2021
27.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Алексић, адвокат из ..., против туженог Рудника олова и цинка „Велики Мајдан“ ДОО Љубовија, чији је пуномоћник Живорад Лазовић, адвокат из ..., ради поништаја уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 412/21 од 31.03.2021. године у седници одржаној 27.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 412/21 од 31.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П1 90/17 од 03.11.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се поништи као незаконит уговор о раду закључен 08.03.2010. године између тужиоца и туженог. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 180.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате, док је захтев туженог преко досуђеног па до траженог износа од 325.421,36 динара одбијен. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 205.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 412/21 од 31.03.2021. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу тужбеног захтева и обавезујућем делу захтева за накнаду трошкова поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је Уговором о раду од 31.03.2008. године, код туженог засновао радни однос на радном месту ... – ..., на пробни период од три месеца почев од 31.03.2008. године. Након тога, тужилац и тужени су закључили уговор о раду 30.06.2008. године на период од годину дана за обављање истих послова По одбијању да потпише нови уговор, тужилац је долазио на посао и радио, за шта је адекватно плаћен, а након чега му је дана 08.03.2010. године, било понуђено закључење новог уговора о раду на неодређено време, за обављање послова ...-... . Тужилац је потписао понуђени уговор о раду и на том радном месту радио код туженог до отказа уговора о раду 27.05.2010. године. Плата тужиоца у том периоду је била одредива према Правилнику о систематизацији радних места туженог од 01.10.2009. године, којим је било прописано да се на све запослене примењује коефицијент плате са учинком, који је омогућавао измену висине бруто и нето зараде запосленом на основу испуњења радних задатака. Према налазу и мишљењу вештака економско-финансијске струке тако обрачуната плата је тужиоцу и исплаћивана. Радно место ...-... је уведено Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији туженог од 01.03.2010. године и постојало је у систематизацији радних места код туженог у време закључења Уговора о раду од 08.03.2010. године. Наведено радно место је укинута Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији радних места број 06/10 од 05.11.2010. године. Решењем о отказу Уговора о раду број .../... од 27.05.2010. године тужиоцу је отказан Уговор о раду од 08.03.2010. године, због повреде радне обавезе предвиђене чланом 6. и чланом 7. Уговора о раду, а у правноснажно окончаном судском поступку је одбијен његов захтев за поништај тог решења и за накнаду штете због незаконитог отказа уместо враћања на рад.

Тужилац је тужбом у овом спору најпре тражио поништај Уговора о раду од 08.03.2010. године, не наводећи конкретне разлоге за поништај, већ само чињенице о евентуалној заблуди и превари, с обзиром да радно место за које је закључен Уговор о раду није постојало у Правилнику о организацији и систематизацији радних места, тврдећи да је Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији број 3/10 од 01.03.2010. године фалсификован. Током поступка тужилац је конкретизовао разлоге за поништај, тражећи да се Уговор поништи јер у њему није дефинисана тужиочева зарада, ни елементи за утврђивање радног учинка (члан 33. тачка 10. Закона о раду), нити је испоштована процедура о измени основног уговора – анекса (члан 172. став 1. Закона о раду), те зато што радно место није систематизовано у Правилнику о организацији и систематизацији радних места и што нема описа послова радног места ...-... (члан 33. тачка 4. Закона о раду).

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца за поништај предметног уговора о раду.

Чланом 103. став 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СРЈ“, бр.29/78, 39/75, 45/89, 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93), прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Одредбом члана 9. став 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05...54/09), прописано је да су ништаве поједине одредбе уговора о раду којима су утврђени неповољнији услови рада од услова утврђених законом и општим актом, односно које се заснивају на нетачном обавештењу од стране послодавца о појединим правима, обавезама и одговорностима запосленог.

Одредбом члана 33. став 1. тач.4) и 10) истог закона прописано је да уговор о раду, између осталог, садржи врсту и опис послова које запослени треба да обавља те новчани износ основне зараде и елементе за утврђивање радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и друга примања запосленог.

Како је у поступку утврђено да је радно место за које је закључен предметни уговор о раду од 08.03.2010. године, у моменту његовог закључења било систематизовано у Правилнику туженог са описом послова и да је плата тужиоца била одредива, правилан је закључак нижестепених судова да нису испуњени услови из цитираних прописа за његов поништај. Осим тога, имајући у виду да је тужилац код туженог засновао радни однос за обављање послова ... – ... на пробни период од три месеца, почев од 31.03.2008. године, да је затим закључио Уговор о раду дана 30.06.2008. године на период од годину дана за обављање послова ..., а након тога је фактички радио годину дана без закљученог уговора о раду (одбио да потпише Уговор о раду од 30.06.2009. године), правилна је и оцена нижестепених судова да се не ради о измени уговорених услова рада, већ о закључењу новог уговора о раду, па је неосновано истицање тужиоца да је уговор требало закључити у форми анекса.

Поред свега наведеног, предметни Уговор о раду од 08.03.2010. године, јесте уговор који је решењем о отказу Уговора о раду број .../... од 27.05.2010. године престао и више не постоји у правном промету, те не постоји ни тужiocев правни интерес за подношење тужбе којом тражи њен поништај. Међутим, тиме што су тужбени захтев тужиоца одбили уместо да га одбаце, судови нису повредили право на штету тужиоца.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена као неоснована, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, док трошкови састава одговора на ревизију не

представљају трошкове који су били потребни ради вођења парнице, па је на основу члана 153. и 154. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић